

OPINIÓ

L'imperi contraataca o EUA, policia del món?

Josep Maria Figueres*

Arran de la davallada de l'anomenat ós soviètic, l'àliga americana pot passejar-se arreu sense haver de preocupar-se de futeses com la Guerra de les Galàxies o l'opinió pública. La victòria amb l'ONU legitimant els bombardejos ha deixat clares les coses. Sense rivals a la vista, els dolents del món són ara els terroristes de Líbia, Cuba, com sempre, i els àrabs, ja siguin els del Iemen, els pobres saharisans o els palestins.

El president de l'imperi afirma que no són la policia del món, aleshores jo, des de la meua modèstia de simple mortal, em pregunto què significa un historial imperial on sota la bandera de la llibertat i el federalisme, del patriotisme i la justícia s'ha imposat al món el servilisme més vergonyant. Només cal llegir les dotzenes d'obres sobre la CIA per veure com han acabat règims progressistes com el d'Arbenz, Mossadech, Goulard, Allende, en els quals davant el perill d'atemptar contra l'imperialisme més descarat senzillament se'ls ha assassinat per "raó d'Estat", se'ls ha enderrocant o se'ls ha bloquejat l'economia en el millor dels casos.

Un president culte, Juan Bosch, amb prestigi com a professor invitat de nombroses universitats, va escriure dos significatius llibres: *El Pentagonismo* i *De Cristóbal Colón a Fidel Castro. El Caribe frontera imperial*, en els quals explica des d'una òptica divulgativa, però des de la seva talaia privilegiada, diversos fets que interpreta des d'una posició nacionalista no exempta de crítica i autocrítica. La segona obra, publicada el 1970, té encara validesa, ja que explica la política imperial no només des d'una perspectiva economicista, sinó ideològica i amb un fort component històric. Ens indica que al Carib hi hagué esclaus blancs sota el domini anglès amb l'aparença de *white servants* i quan els espanyols van atacar l'illa de Newis el setembre del 1629 aquests anglesos i irlandesos esclaus varen desertar en massa tot cridant llibertat i lluitant contra els seus compatriotes. Lògic des d'una posició individualista. L'home, i la dona, aspiren a la llibertat al preu que sigui. Anglaterra ha estat substituïda pels EUA. Les intervencions enumerades per Bosch, les accions *manu militari* per restablir el sistema que interessa a l'Imperi han estat unes cent cinquanta. Les darreres, sense televisió i, per tant, desconegudes tret dels textos de Noam Chomski per les minories de "radicals" que ja se sap que van en contra del progrés... han estat la de Granada i la del Panamà, qui aixequi el cap, garrotada. Històricament, tan obsessiva ha estat la intervenció militar dels EUA que la Conferència Interamericana de Montevideo del desembre del 1933 plantejava la necessitat del principi de no intervenció com a fonament de les relacions internacionals. Aquell any Haití encara estava ocupat per la infanteria de marina de l'imperi. Un any després, el general nord-americà Smedley D. Butler deia davant el Senat nord-americà les paraules següents: "He servit durant trenta anys i quatre mesos a les unitats més combatives de les forces armades nord-americanes, la infanteria de marina. Penso que durant aquest temps he actuat com un bandoler altament qualificat al servei dels grans negocis de Wall Street i dels seus banquers. El 1914, vaig contribuir a donar seguretat als interessos petrolers (dels EUA) a Mèxic, particularment a Tampico".

Per aquests fets, quan el president de l'imperi diu que no vol ser el policia del globus m'agradaria saber què vol dir. Que mentre a Bòsnia i a Croàcia es maten i mutilen prehistòricament els capdavaners de l'ONU no faran pas cap acció? Hem d'esperar que els serbis bombardegin una escola i aleshores davant els cadàvers d'un centenar de nens i nenes blancs i occidentals ens estriparem els vestits i corrents s'enviarà una força de càstig com la que va rebre Hussein.

Agradi o no, els EUA tenen responsabilitats mundials. Els beneficis que ha tret de tot el planeta els obliguen moralment a participar financerament en la cimera de Rio i els obliguen moralment a fer de policia no només quan els interessi, sinó quan correspongui d'acord amb els interessos mundials de pau. La qüestió és difícil. A les guerres civils que hi ha actualment a l'Àfrica i de les quals no es parla també ha d'intervenir-hi? Els desitjos d'emancipació nacional legítims, també ha d'ajudar a sufocar-los. La resposta la deixarem en mans de l'ONU. Només queda una solució: establir unes forces mundials al servei de l'ONU, aplicar els principis de descolonització i una altra normativa internacional i actuar en conseqüència. Aleshores estaré d'acord i m'oblidaré de Juan Bosh quan l'ONU treballi al servei de la pau i de la justícia amb un exèrcit mundial. ■

*Josep Maria Figueres és historiador i professor a la UAB

Els Estats Units tenen responsabilitats mundials. Els beneficis que ha tret de tot el planeta els obliguen moralment a participar financerament en la cimera de Rio i els obliguen a fer de policia no només quan els interessi, sinó quan correspongui als interessos mundials de pau